

Kollektivavtalet försäkrar! 2012

INNEHÅLL

Kollektivavtalet gör skillnad	3
Om du blir sjuk	4
Om du skadar dig i jobbet	6
Planera pension	8
För dig som har familj	10
Om jobbet försvinner	12
När du blir förälder	14
När du vill veta mer	15

Beställningsnummer 410.1201
Upplaga 15 000 ex
Foto Omslag: Gustaf Johansson,
sidan 14: Arash Atri, båda BILDARKIVET.se
Foto/övriga Olof Holdar
Illustration Sara Petterson (sidan 4,6)
Produktion PTK januari 2012
Tryck Alfaprint Litografia, Sundbyberg.

Kollektivavtalet försäkrar

Den här broschyren vänder sig till dig som är privatanställd tjänsteman inom PTKs områden och anställd på ett företag som har kollektivavtal med något av PTKs medlemsförbund. Är du det har du ett bra försäkringsskydd. Du har dels försäkringar som bestäms av lagar, dels försäkringar som bygger på kollektivavtal. ITP-pensionen är ett exempel på en kollektivavtalad försäkring.

Vad är ett kollektivavtal?

Ett kollektivavtal är ett skriftligt avtal som reglerar villkoren på arbetsmarknaden och som träffats mellan en facklig organisation och en enskild arbetsgivare eller ett arbetsgivarförbund. Tjänstepensionen ITP har kommit till genom ett avtal mellan PTK och Svenskt Näringsliv.

Kollektivavtalet gör skillnad!

Klarar du hyran om du blir sjukskriven i 100 dagar?
Vet du om dina anhöriga klarar sig ekonomiskt om du avlider? Räcker din pension till det du vill göra den dagen du slutar arbeta?

Tyngdpunkten i den här broschyren ligger på att visa och förklara de kollektivavtalade försäkringarna. Genom kollektivavtalen vill vi ge dig som anställd ett så bra ekonomiskt skydd som möjligt i de skeden i livet då dina inkomster av olika anledningar kan minska. Till exempel vid sjukdom, arbetsskada, arbetslöshet, föräldraledighet och pensionering. För att du ska kunna få ett så bra skydd som möjligt kan du anpassa det till din livssituation.

Livet är föränderligt och därför är det bra om du ibland tittar över ditt försäkringsskydd.

Lag och kollektivavtal

De kollektivavtalade försäkringarna gäller alla anställda på arbetsplatser med kollektivavtal. De kompletterar de lagstadgade försäkringarna och det är arbetsgivarna som betalar premierna för dessa försäkringar. De lagstadgade försäkringarna omfattar alla, styrs av politiska beslut och finansieras genom skatter, egenavgifter och arbetsgivaravgifter.

Det som kännetecknar ett kollektivavtal är att det har träffats mellan en facklig organisation och en enskild arbetsgivare eller ett arbetsgivarförbund. Drygt 90 procent av de anställda i Sverige omfattas av kollektivavtal, om man också räknar med dem som omfattas av hängavtal.

Avtal på olika nivåer

Ett kollektivavtal kan träffas på tre nivåer (företags-, bransch- och nationell nivå). Exempelvis kan avtal om arbetstidens förläggning träffas mellan den lokala klubben och företaget, avtal om löner mellan Sveriges Ingenjörer och Almega och avtal om ITP mellan PTK och Svenskt Näringsliv.

Hur vet jag om jag omfattas av kollektivavtal?

Kolla med de fackliga företrädarna på ditt jobb eller med det fackförbund där du är medlem.

På Collectums hemsida kan du kolla om du har tjänstepensionen ITP.

PTK Rådgivningstjänst för dig med ITP

Med hjälp av PTK Rådgivningstjänst får du som individ, förutom en överblick om vad du har, också råd om hur du bör agera i framtiden.

Råden du får är oberoende, anpassade efter dig och din familjesituation och dessutom helt gratis.

radgivningstjanst.se

Om du blir sjuk

De flesta vet ungefär hur mycket de får i ersättning när de är sjuka en kortare tid. Men vad händer om du blir sjukskriven längre än tre månader? Klarar du hyran, amorteringen och alla fasta kostnader som du har?

De första 14 dagarna

Sjuklön får du de första 14 dagarna när du är sjuk. Sjuklönen är 80 procent av din lön oavsett hur mycket du tjänar och det är din arbetsgivare som betalar ut den. Första dagen är en karensdag och då får du ingen ersättning.

Dag 15–90

Sjukpenning får du från dag 15 och framåt. Då är det Försäkringskassan som betalar ut ersättningen. Sjukpenningen motsvarar 77,6 procent av din lön upp till en månadslön på cirka 27 500 kronor. Du får dessutom ytterligare 10 procent av lönen i kollektivavtalad sjuklön. Denna betalas ut av din arbetsgivare. Tjänar du över 27 500 kronor får du kollektivavtalad sjuklön med 90 procent på den lönedel som överstiger 27 500 kronor i månaden.

Dag 91–365

Efter 90 dagar upphör rätten till kollektivavtalad sjuklön och du får istället ITPs sjukpension som är en kollektivavtalad försäkring. Denna betalas ut av Alecta och uppgår till 10 procent av lönen upp till cirka 27 500 kronor i månaden och betalas som längst ut till den 360:e dagen. För lönedelar över 27 500 kr i månaden är ITPs sjukpension 65 procent och denna betalas ut så länge arbetsförmågan fortsätter.

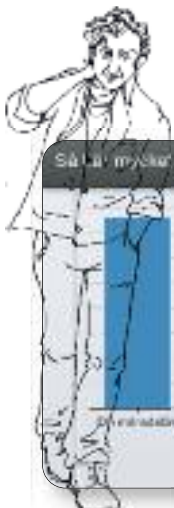
Efter ett år

Efter ett års sjukskrivning kan du ansöka om ytterligare dagar med sjukpenning, som då motsvarar 72,75 procent av din lön upp till cirka 27 500 kr i månaden. Alecta fortsätter att betala ut ITPs sjukpension på 65 procent för lönedelar över 27 500 kr i månaden.

Försäkringskassan kan också besluta om att sjukpenningen ska bytas ut mot sjukersättning eller aktivitetsersättning (för dig som är under 30 år). En förutsättning för att Försäkringskassan ska kunna ta beslut om detta är att alla rehabiliteringsmöjligheter är uttömda.

Sjuk- och aktivitetsersättningarna beräknas på tidigare årsinkomst. Ersättningarna är cirka 64 procent motsvarande en månadslön upp till 27 500 kronor. Ersättningen kompletteras av ITPs sjukpension med 15 procent av lönen. På lönedelar över 27 500 kronor får du fortsatt ITP sjukpension med 65 procent.

Linus tjänar 19 000 kronor i månaden

Kerstin tjänar 36 000 kronor i månaden

Klarar de hyran om de blir sjuka?

Eftersom Kerstin har en lön som överstiger taket i sjukförsäkringen kommer en större del av hennes ersättning via kollektivavtal (den blå delen av stapeln). Linus får en större del än Kerstin från Försäkringskassan (den orange delen av stapeln). Genom att använda PTK Rådgivningstjänst kan de båda ta reda på om de ersättningarna räcker för att klara hyran och andra utgifter.

Peter Tilly är projektledare för PTK Rådgivningstjänst och han har stor erfarenhet av att informera om pensioner och försäkringar.

Några frågor till Peter Tilly

Klarar du hyran om du blir sjukskriven i 100 dagar?

– Det är första frågan du ska ställa dig. Många tänker inte ens på att det kan hända att de blir sjuka. Om det nu ändå skulle inträffa är det skönt om du klarar hyran.

Hur ska jag då kolla om jag klarar mina utgifter?

– Börja med att kolla hur mycket du får i ersättning om du blir sjuk. Vad får du från din arbetsgivare och från Försäkringskassan, och räcker det för att klara dina löpande utgifter. Sedan bör du ta reda på om det finns andra saker som kan påverka ekonomin. Har du andra utgifter, lån med mera?

Är det något annat jag ska tänka på?

– Det kan också vara bra att se över ekonomin utifrån din nuvarande familjesituation – vilka utgifter och inkomster har ni tillsammans och vad behöver ni. Kollektivavtalad ITP ger ett bra kompletterande skydd vid sjukdom, men du kanske behöver förändra eller komplettera ditt skydd ytterligare.

– Med hjälp av PTK Rådgivningstjänst får du en total överblick av din ersättning vid sjukdom. Du får råd som beräknas från dina personliga behov och om det behövs blir rådet en extra sjukförsäkring.

Använd
PTK Rådgivningstjänst

för att se hur ditt försäkrings-
skydd vid sjukdom ser ut och
om du behöver förbättra det.

Din ersättning
vid sjukdom

radgivningstjanst.se

Om du skadar dig i jobbet

Skulle du skada dig i arbetet eller på väg till och från din arbetsplats, eller drabbas av en arbetssjukdom, kan du ha rätt till ersättning från den lagstadgade arbetsskadeförsäkringen och den kollektivavtalade trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA).

Den lagstadgade arbetsskadeförsäkringen lämnar ersättning

- för inkomstförlust vid varaktig nedsättning av arbetsförmågan
- för kostnader vid tandvård, särskilda hjälpmedel samt sjukvård utomlands
- vid dödsfall (efterlevandelivränta och begravningshjälp)
- särskild arbetsskadeersättning (för karensdagar).

Arbetsskadeförsäkringen kompletteras av den kollektivavtalade trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA).

TFA lämnar ersättning för

- inkomstförlust
- kostnader
- sveda och värk
- rehabilitering
- lyte och men (invaliditet)
- särskilda olägenheter
- framtida merkostnader
- förlust av underhåll till efterlevande
- begravningskostnader
- ersättning vid nära anhörigs personskada

Exempel arbetsskada/olycksfall

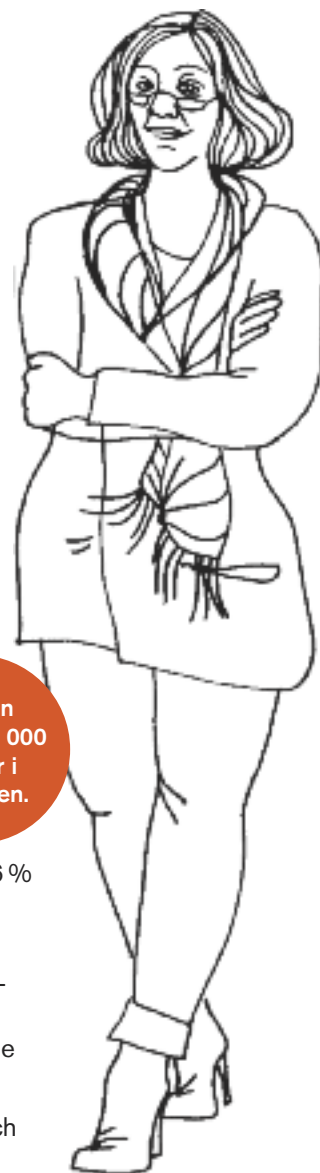
En dag trillar Kerstin i trappan på jobbet. Oturligt nog bryter hon lårbenet och blir sjukskriven i åtta månader. Hon ligger på sjukhus de tre första månaderna och är sedan sjukskriven hemma resten av tiden.

Så här blir Kerstins ersättning under sjukskrivningen.

Dag 1	100 % från TFA
Dag 2–14	80 % sjuklön från arbetsgivare och 20 % från TFA
Dag 15–90	10 % från TFA. På månadslönen upp till 27 500 får Kerstin 77,6 % från Försäkringskassan och 10 % från arbetsgivaren. På lönen över 27 500 kronor får Kerstin 90 % av arbetsgivaren.
Dag 91–	På månadslönen upp till 27 500 får Kerstin 77,6 % från Försäkringskassan, 10 % från Alecta och 10 % från TFA. På lönen över 27 500 får Kerstin, 65 % av Alecta och resterande delen från TFA.

Kerstin har också rätt till ersättning för sveda och verk, sjukvårdskostnader och andra utgifter.

Kerstin tjänar 36 000 kronor i månaden.

Eva Karlsson Aldvin, PTK, är expert inom försäkringsområdet. Hon jobbar också med arbetsmiljöfrågor kopplade till Prevent och AFA Försäkring.

Några frågor till Eva Karlsson Aldvin

Om jag skadar mig i samband med jobbet, vad gör jag?

– För det första måste du anmäla skadan till arbetsgivaren som i sin tur anmäler den till Försäkringskassan. Du måste själv göra arbetsskadeanmälan hos AFA Försäkring, och glöm inte att din arbetsgivare ska skriva under anmälan.

Hur får jag ersättning?

– Du måste ansöka om ersättning från Försäkringskassan. Det är bra att gå till läkare för att kunna styrka skadan medicinskt. I ansökan ska du bifoga en kopia av läkarintyget. Se även till att spara alla kvitton och intyg som hänger ihop med arbetsskadan.

Vad räknas som arbetsskada?

– En arbetsskada kan vara ett olycksfall i arbetet eller på resan till och från jobbet, en sjukdom orsakad av jobbet eller smitta.

Är det något mer som jag ska tänka på?

– Det är som sagt viktigt att du anmäler arbetsskadan till arbetsgivaren, som även ska skriva under anmälan, liksom skyddsombudet eller arbetsmiljöombudet. Förutom att se till att skadan anmäls ska de vidta åtgärder för att förhindra liknande arbetsskador. Du kan ta hjälp av vår checklista vid arbetsskada som du hittar på ptk.se

AFA FÖRSÄKRING

Det är på AFA Försäkrings kundwebb du gör din anmälan om arbetsskada. AFA Försäkring ägs av PTK tillsammans med LO och Svenskt Näringsliv. www.afaforsakring.se

Planera pension

Vad vill du ha råd med när du blir pensionär? Det är du som bestämmer hur dina pensionspengar ska tas om hand. Tack vare tjänstepensionen ITP har du ett bra komplement till den allmänna pensionen.

Lagstadgad ålderspension

Du tjänar in pension så länge du arbetar och det är dina inkomster genom livet som pensionen grundar sig på. Även när du har små barn, gör värnplikt eller studerar tjänar du in till din pension.

Till inkomstpensionen avsätts 16 procent av månadslönen upp till 34 100 kronor, pengar som du inte kan påverka placeringen av. I stället får du pensionsrätter som blir pengar när du går i pension. Till premiepensionen avsätts 2,5 procent av din lön. Du väljer själv förvaltare och fonder.

Är du född före 1954 får du i stället en del av din pension som tilläggs-pension (tidigare ATP och folkpension).

Du kan ta ut allmän pension från 61 år. Ju tidigare uttag desto lägre månadsbelopp. Pensionsmyndigheten administrerar den allmänna pensionen och skickar ut det orange kuvertet.

Kollektivavtalad ålderspension

Du som har ITP 2 har en förmånsbestämd del och en premiebestämd del. Förmånsbestämd innebär att pensionen är bestämd på förhand i form av en procentsats på lönen. För att få full pension måste du ha minst 30 års tjänstetid annars minskar din pension med åren du saknar.

Du får även ITPK, som är premiebestämd. Arbetsgivaren sätter in motsvarande 2 procent av din lön, men du bestämmer hur pengarna ska placeras och förvaltas.

Du som tjänar över 10 inkomstbasbelopp (44 700 kronor/mån) kan komma överens med din arbetsgivare om att ersätta vissa delar av ITP 2 med alternativ ITP (så kallad 10-taggarlösning) eller helt gå över till ITP 1.

Du som har ITP 1 har en premiebestämd pension där arbetsgivaren sätter in motsvarande 4,5 procent av din lön per månad upp till 34 100 kronor. Om du har högre lön sätter arbetsgivaren av 30 procent på lönedelar över 34 100 kronor. Du bestämmer hur pengarna ska placeras och förvaltas. Du kan välja mellan traditionell försäkring och/eller fondförsäkring hos åtta upphandlade försäkringsbolag. Max hälften av premien får placeras i en fondförsäkring. Om du inte gör något val placeras dina pengar i en traditionell försäkring utan efterlevandeskydd i Alecta.

Pensionen betalas ut från det att du fyller 65 år. Du kan tidigast ta ut pensionen från 55 år. Collectum administrerar ITP och skickar ut värdebesked varje år i det röda kuvertet.

Använd PTK Rådgivningstjänst

PTK Rådgivningstjänst hjälper dig med viktiga val för din ålderspension.

Placeringsråd för din pension

Placeringsråden gäller för dig och ditt pensionssparande inom premiepension och tjänstepension ITP.

ITP 1 eller ITP 2?

På www.collectum.se kan du enkelt kolla om du har ITP 1 eller ITP 2.

KTP 2

KTP 2 är en tjänstepension som i stora delar motsvarar ITP 2. Det är Folksam som administrerar pensionen och skickar ut värdebesked.

Anna Allerstrand är pensions- och försäkrings-expert på PTK. Hon tycker pensioner är spännande och kul och bloggar gärna om det.

Några frågor till Anna Allerstrand

Varför känns pensionsval så krångliga?

– Pensioner är inte svårare än något annat här i livet! Vi fattar ju dagligen en massa beslut som rör vår privatekonomi och pensionen hör i allra högsta grad dit. Det är din framtida lön och det som kommer att avgöra vilket liv du har råd att leva efter pensionen.

Annas första råd är att vi ska planera. Fundera på vad det är vi vill göra när vi har slutat jobba. Valet vi gör styr behovet av ekonomiska resurser – och då är det alltså dags att börja inventera.

Hur får jag då koll på mina pensionspengar?

– Räkna helt enkelt efter hur mycket pengar du kommer att behöva varje månad för att gå runt. De flesta av oss har gjort en enkel hushållsbudget och det här är en sådan, med den lilla skillna-

den att inkomsten nu inte längre kallas för lön utan för pension.

– Gå igenom dina papper och räkna ut hur mycket pengar du behöver för att gå runt. Var inte heller rädd för att fråga om du inte förstår.

När du så inventerat dina tillgångar och har ett hum om vad pensionstiden kommer att innebära ifråga om ekonomiska resurser så är det dags för nästa steg.

Vad behöver jag göra?

– Känner du dig nöjd med det du har behöver du inte göra något. Du kan också ta hjälp av PTK Rådgivningstjänst för dina pensionsval. Ser du att du skulle behöva lite mer för att leva livet som du önskar kan det vara en god idé att satsa lite mer – och ju tidigare du gör det desto större är chanserna för att du ska lyckas.

Bloggat

Placera pensionspengar i trisslotter är ingen bra idé

ITP efter 65 år

Ta bort onödiga efterlevandeskydd ger högre pension

Pensionsfönstret är vidöppet

Dags för en god gärning – ge bort din premiepension

och mycket annat intressant kan du hitta på tjänstepensionsbloggen.se

Prenumerera för att inte missa några inlägg!

För dig som har familj

Måste din familj flytta hemifrån om du dör? Hur ser ditt efterlevandeskydd ut? Genom enkla val kan din familj få ett bättre skydd.

Dödsfall

Vid dödsfall kan din familj ha rätt till ersättning. Din maka eller make, som inte har fyllt 65 år, kan under tolv månader få ersättning i form av omställningspension. Även din sambo kan få pension om ni har barn tillsammans.

Omställningspensionen förlängs i ytterligare tolv månader om du har barn under 18 år. Har du barn under 12 år förlängs omställningspensionen tills dess det yngsta barnet fyllt 12 år. Barn får barnpension till och med den månad hon eller han fyller 18 år, eller som längst till 20 år om barnet fortfarande går i grund- eller gymnasieskolan.

Tjänstegruppplivförsäkring

TGL är en kollektivavtalad livförsäkring som ger dina efterlevande ett engångsbelopp på 264 000 kronor om du avlider före 55 års ålder,

sedan trappas det ned fram till 64 års ålder. I första hand betalas beloppet ut till din maka eller make, i andra hand till dina barn och i tredje hand till dina föräldrar. Har du barn under 20 år får de dessutom barntillägg.

För att din sambo ska få ersättning måste du skriva ett förmånstagarförordnande. Det ska du också göra om du vill att någon annan än make/maka, barn eller föräldrar ska få pengarna. Blankett om förmånstagarförordnande finns hos Collectum.

Gäller för ITP 1 och ITP 2

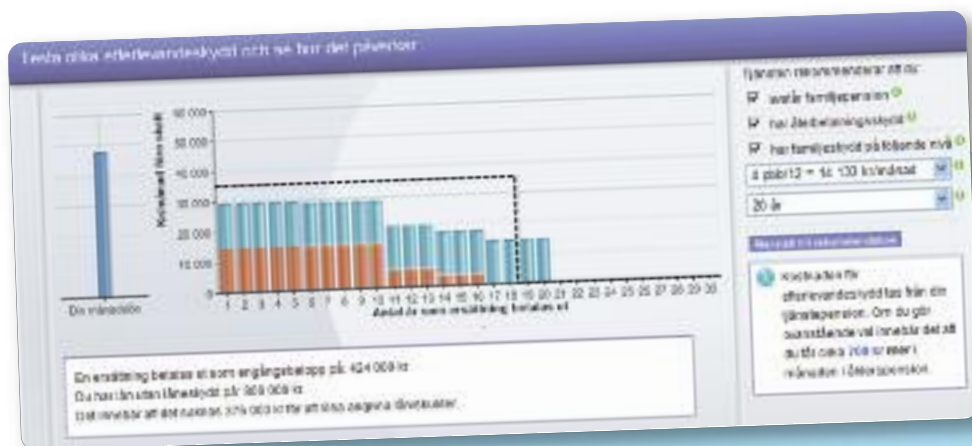
Familjeskydd – tecknas i Alecta och fungerar som en livförsäkring. Du bestämmer själv vilket belopp din familj ska ha per månad vid dödsfall. Du kan också bestämma under hur många år du anser att familjen behöver skyddet.

Återbetalningsskydd – innebär att värdet av dina sparade pensionspengar betalas ut månadsvis, normalt under fem år, till familjen om du avlider.

Gäller enbart för ITP 2

Familjepension – ger livslång utbetalning till maka eller make, men inte till sambo. Har du barn under 20 år får de del av familjepensionen. Den ingår automatiskt för dig som tjänar mer än 33 600 kronor i månaden.

Familjepensionen går att välja bort och istället använda premien för att förstärka din ITPK-pension eller ditt familjeskydd. Blankett om val av efterlevandeskydd finns hos Collectum.

Bättre skydd för din familj

Med hjälp av PTK Rådgivningstjänst kan du ta reda på vilket skydd din familj har om du dör. Du kan även testa och sedan anpassa skyddet till dina och din familjs behov.

Bertil Pettersson är utbildningsansvarig och lärare på PTKs försäkringskurser.

Använd PTK Rådgivningstjänst

Det tar 15 minuter att ge din familj ett skydd som kan räcka livet ut.

Ersättning till
dina efterlevande

radgivningstjanst.se

Några frågor till Bertil Pettersson

ITP handlar inte bara om pensioner, utan också om ersättning om man blir sjuk. Eller om ersättning till din familj om du skulle dö i förtid.

Vad är ett bra skydd för min familj?

– Du måste hela tiden utgå från din egen livssituation. Hur ser din familj ut – är du gift eller sambo? Har du barn och hur gamla är de? För dig med ITP finns möjligheter att anpassa skyddet till din familj utifrån dina behov. Du ska varken ha för mycket eller för lite efterlevandeskydd. Lagom är bäst.

På vilket sätt kan jag få hjälp av PTK Rådgivningstjänst?

– Använder du tjänsten får du personliga råd som tar hänsyn till just dina förutsättningar. Steg för steg fyller du där i uppgifter om din ekonomi och familjesituation. Du får sedan se ditt behov av efterlevandeskydd utifrån de uppgifter du fyllt i. Du kan också experimentera med ersättningsbelopp och utbetalningstid. I nästa steg ser du vilket efterlevandeskydd som passar dig och till sist får du råd om du behöver göra några förändringar.

Hur ofta bör jag titta över efterlevandeskyddet?

– Någon gång per år tycker jag att du ska titta över ditt skydd. Familjer förändras, man blir fler, barnen lämnar boet och ibland går man skilda vägar. Din ekonomiska situation kan också vara helt annorlunda från ett år till ett annat.

Och om jag inte har familj?

– Om du är ensamstående utan barn behöver du inget familjeskydd, så låt hela premien gå till din pension. På samma sätt kan du också välja bort familjepensionen och i stället förstärka din pension.

Om jobbet försvinner

För att du ska ha extra trygghet om du blir uppsagd på grund av arbetsbrist har PTK tecknat omställningsavtal. Det innebär att du som tjänsteman omfattas av trygghetsråden TRR eller TRS.

Om du är, eller riskerar att bli, arbetslös finns det skydd för dig i både lag och kollektivavtal.

Omställningsavtal och trygghetsråd

Nio av tio tjänstemän hittar ett nytt jobb med hjälp av TRR och TRS när de blir uppsagda på grund av arbetsbrist. TRR Trygghetsrådet eller Trygghetsrådet TRS hjälper dig som är privatanställd tjänsteman att hitta ett nytt jobb eller annan försörjning. Omställningsavtalen är kollektivavtal som PTK förhandlat fram. Avtalen fyller ut de ersättningar du får via a-kassa som arbetssökande men avtalet innebär även möjligheter till stöd och rådgivning, kompetensutveckling och mycket mer.

Ersättning från a-kassan

För att få ersättningar måste du vara anmäld på arbetsförmedlingen och vara villig att ta ett lämpligt arbete som du blir anvisad.

Normalt är det ditt arbete eller verksamhetsområde som avgör vilken a-kassa du har rätt att tillhöra. Är du inte medlem i någon a-kassa betalas ersättningen ut från Alfa-

kassan. Ersättningen betalas tidigast ut från och med den dag du fyller 20 år.

För dig som är medlem i en a-kassa betalas ersättningen ut när du varit medlem minst ett år och även uppfyller arbetsvillkoret. Det högsta ersättningsbeloppet är 680 kronor per dag. Detta får du om du tjänar 18 700 kronor i månaden eller mer. Många av PTKs medlemsförbund har eller erbjuder också en extra inkomstförsäkring.

Avgångsersättning

Avgångsersättning (AGE) kompletterar inkomstskyddet från a-kassan. Det innebär att a-kassan tillsammans med AGE ger cirka 70 procent av din tidigare lön under de sex första månaderna och efter det cirka 50 procent. Men det finns vissa villkor som ska vara uppfyllda för att du ska få AGE och omställningsstöd.

Hur vet du då att företaget är avslutat till TRR eller TRS? Det enklaste sättet är att kontakta någon på din arbetsplats som det lokala facket, personalavdelningen eller företagets ekonomiansvariga.

Försöksverksamhet under tre år

Trygghetsrådet TRS har den 1 januari 2012 startat en treårig försöksverksamhet som består av två delar. Ett förebyggande individuellt omställningsstöd i form av livs- och karriärplanering med syfte att öka rörligheten på arbetsmarknaden och ett omställningsstöd vid uppsägning på grund av ohälsa där TRS kan börja ge stöd redan efter sex månaders sjukskrivning.

TRR och TRS

Oavsett vilket av dessa avtal som du tillhör så kommer du att få kontakt med en personlig rådgivare som har som sin främsta uppgift att hjälpa dig till en ny varaktig egen försörjning.

Du kan känna dig förvissad om att rådgivningen vid både TRR Trygghetsrådet och Trygghetsrådet TRS utgår från just dina behov och förutsättningar vid valet av omställningsstöd.

www.trr.se
www.trs.se

Ann Lundberg Andersson är jurist och ställföreträdande kanslichef på PTK. Hennes huvuduppgifter är stöd till PTKs förhandlingsorganisation, men hon jobbar också med omställningsavtalen och arbetsmiljö.

Några frågor till Ann Lundberg Andersson

Om verksamheten där jag jobbar tvingas skära ned och jag riskerar att förlora jobbet – vad gör jag då?

– Ta kontakt med det lokala facket eller ditt förbund så snart det blir tal om driftsinskränkningar, konkurs eller liknande. Sedan skickar du in en ansökan till Trygghetsrådet när det står klart att du riskerar att bli uppsagd. Glöm inte att ansökan ska vara underskriven av både dig och din arbetsgivare.

Hur kan Trygghetsråden hjälpa mig?

– För att du så snabbt som möjligt ska kunna skaffa dig en ny varaktig försörjning erbjuder Trygghetsråden omställningsstöd. Tack vare stödet kan du få hjälp att komplettera din utbildning eller få möjlighet att prova på ett nytt yrkesområde genom en praktikplats. De kan också hjälpa dig om tiden nu är inne för dig att starta eget företag.

Var gör jag om jag blir arbetslös?

Om du blir arbetslös måste du anmäla dig hos arbetsförmedlingen senast den första arbetslösa dagen. Annars riskerar du att förlora rätten till ersättning. Du måste också vända dig till a-kassan för att ansöka om arbetslöshetsersättning.

När du blir förälder

Alla föräldrar har rätt att vara lediga när barnet föds och efter det ta hand om barnet. För att göra detta ekonomiskt möjligt finns ett allmänt försäkringsskydd i socialförsäkringen. Du har även ett anställningsskydd under din föräldraledighet.

Den lagstadgade föräldraförsäkringen innehåller föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning. Genom kollektivavtal kan du även ha rätt till föräldralön.

Om du har ett tungt arbete som innebär risk för fosterskador kan du få graviditetspenning. Du blir i första hand omplacerad, men om detta inte är möjligt kan du få vara ledig med graviditetspenning.

Föräldrapenning betalas ut i 480 dagar. Mamman kan börja ta ut föräldrapenningen 60 dagar före den beräknade förlossningen. Efter det att barnet är fött kan föräldrarna dela på dagarna som de vill, men 60 dagar måste tas ut av den ena föräldern och 60 dagar av den andra.

Den kollektivavtalade föräldralönen betalas ut till en förälder som är tjänstledig i samband med barns födelse och fyller på ersättningen så att den totalt blir knappt 90 procent av lönen under 1–5 månader.

Tillfällig föräldrapenning kan du få när barnet är sjukt och du behöver stanna hemma från jobbet en kortare tid. Ersättningen kan även tas ut av en annan person som stannar hemma med barnet.

30 dagar samtidigt

Från och med år 2012 kan båda föräldrarna få föräldrapenning samtidigt i 30 dagar under barnets första levnadsår. Vid adoption gäller detta tills man haft barnet i sin vård i ett år.

På Försäkringskassans webb hittar du information om din rätt att vara föräldraledig, vilken ersättning du får och mycket mer.

När du vill veta mer

Fråga försäkringsinformatören

Försäkringsinformatörerna hjälper sina kollegor att hitta rätt i mängden av försäkringsinformation, och att ge stöd och hjälp. Försäkringsinformatören har ett förtroendeuppdrag där hon eller han företräder samtliga anställda tjänstemän på arbetsplatsen.

Kontakta ditt förbund

Via ptk.se hittar du till PTKs medlemsförbund.

ptk.se

Besök PTKs webbplats! Här hittar du information, beställer material eller anmäler dig till kurs.

rådgivningstjänst.se

PTK Rådgivningstjänst ger en samlad bild över vilka sjuk-, efterlevande- och ålderspensionsförsäkringar du har från lag och avtal. Tjänsten ger individuella råd om försäkringsskydd och hur pensionspremier ska fördelas mellan olika typer av placeringar och fonder.

Rådgivningstjänsten vänder sig till alla med aktiv ITP och är helt oberoende och kostnadsfri för användaren. PTK får inte några som helst provisioner eller ersättningar från försäkringsbolag.

tjänstepensionsbloggen.se

Besök gärna tjänstepensionsbloggen. Där skriver PTKs pensions- och försäkringsexpert Anna Allerstrand om ämnen kopplade till pensionsfrågor.

Andra nyttiga länkar

afaforsakring.se

alecta.se

collectum.se

fk.se eller forsakringskassan.se

folksam.se

minpension.se

pensionsmyndigheten.se

trr.se

trs.se

PTKs medlemsförbund

Akademikerförbundet SSR | Civilekonomerna | DIK | Farmaciförbundet | Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter (FSA) | Journalistförbundet | Jusek | Kyrkans Akademikerförbund | Ledarna | Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund (LSR) | Läraryrket | Lärarnas Riksförbund | Naturvetarna | Svenska Folkhögskolans Läraryrket (SFHL) | Sveriges Arkitekter | Sveriges Farmaceutförbundet | Sveriges Ingenjörer | Sveriges Läkarförbund | Sveriges Psykologförbund | Sveriges Skolledarförbund | Sveriges Universitetsläraryrket (SULF) | Sveriges Yrkesmusikerförbundet (SYMF) | Sveriges Veterinärförbund | Teaterförbundet | Unionen | Vårdförbundet.